

Előfizetési díj
egy hónapra
180.000.— pengő

SZENTESI LAP

Keretes- és apró-
hirdetések ársza-
bás szerint. :-:

SZOCIÁLDEMOKRATA UJSÁG

Megjelenik csütörtökön és
vasárnap a reggeli órákban.

Felelős szerkesztő: SIMA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szent Imre herceg-utca 1 sz.

Szentes nagy vasárnapja Szakasits Árpád elvtárs hatalmas beszéde a politikai helyzetről és az igazi demokráciáról

Évtizedek óta nem volt olyan nagy jelentőségű vasárnap Szentesen, mint, az idén március 10-én. A kilencvenes évek nagy politikai mozgalma idején hangzottak el csak Szentesen, olyan az egész országot egyformán érdeklő kijelentések, mint Szakasits Árpád vasárnapi beszédében. De nemcsak a kijelentések voltak nagyfontosságúak, hanem egyszerű volt a keret is, amelyben azok elhangzottak. — A Szociáldemokrata Párt csongrád-megyei kongresszusán összesereglett vidéki elvtársaink mellett óriási tömegekben vonultak fel szentesi elvtársaink szakai s nem csak a színházterem telt meg zsúfolásig, de az egész előcsarnok s künn a Kossuth-utcán és a Kossuth-téren ezrek hallgatták végig a gyűlés lefolyását, amelyet hangszórók közvetítettek. Örömmel és büszkeséggel jegyezzük fel, hogy a Szociáldemokrata Párt főtitkárának szavait leirhatatlan lelkesedéssel fogadta a hallgatóság és kijelentései a legnagyobb mértékben felvillanyozták pártunk tagjait, de az igazi demokráciáról mondott szavai nagymértékben megnyugtatóan hatottak a hallgatóság polgári elemeire is.

Szentes nagy vasárnapjáról következő tudósításunk számol be:

Dél előtt folyamán

a Szociáldemokrata Párt Csongrád-megyei kongresszusa folytatta ülését, egészen addig, amíg 11 óra körül a kongresszus résztvevőit át nem vonultak a városházáról a Tóth József színházterembe, ahol lefolyt a nagygyűlés. Valóságos zárandoklás folyt a város minden részéből a Petőfi felé és még nem volt fél 11 sem, amikor a Színházterem már zsúfolásig megtelt. Mindenki várta a gyűlés szónokait, főképpen Szakasits Árpád államminisztert, a Szociáldemokrata Párt országos főtitkárát, aki megígérte, hogy eljön a Csongrád-megyei kongresszus alkalmából Szentesre s a rendezendő nagygyűlésen beszélni fog. Szakasits elvtársunk érkezése azonban késett, mert autóját útközben defektus érte s már javában folyt a nagygyűlés, amikor a jelenlévők tomboló lelkesedése között megérkezett.

Kévéssel 11 óra után a SZIM énekára Gyarmati Lajos karnagy vezetésével elenekelte a „Fel szociálisták” című indulót és a „Gond-

életünk” című dalt, amelyet lelkesen megtapsoltak a jelenlévők.

A kórus éneke után Szőke Ferenc elvtárs emelkedett szólásra, üdvözölte a megjelent közönséget, Szurdy István nemzetgyűlési képviselőt és Molnár Imre párttitkár elvtársat s azután átadta a szót Szurdy Istvánnak.

Szurdy István beszél

Szurdy elvtárs a belpolitikai helyzetről beszélt. Egy a hatvanas években Berlinben történt epizóddal kezdte, amikor egy vendéglő fehér asztalainál politikusok és tudósok a köznigrázi csatáról beszélgettek, kinn a sötétben pedig munkások annak a munkásbiztosító intézménynek a megalapításáról tárgyaltak, amelyből a német Szociáldemokrata Párt sarjadt ki. Az egyik tudós azt mondta, hogy nem a régi dolgokkal, hanem a jelenlét kell foglalkozni. Mi szociáldemokraták meg szoktuk mondani az igazat és most is megmondjuk az igazságot, amelyet röviden ennyiben fejezhetünk ki, hogy nagyon rossz az általános helyzet. A veszített háborúnak természetes következménye a szegénység és nyomor. Természetes, hogy a reakció a fiatal demokráciára fogja minden bajnak az okát, pedig ők vitték a a nemzetet a háborúba s a vesztes háború következménye minden nyomorúság, amiben élünk. Vázolta a belpolitikai helyzetet részletesen s fontosnak mondotta, hogy a demokrácia megerősödjék, mert ettől függ, hogy milyen békét kapunk. A belpolitika dönti el a külpolitikát s a helyes belpolitika tudja megteremtetni azt a légkört, amely biztosítja, hogy Magyarország és szomszédai békésen éljenek egymás mellett.

Molnár Imre beszél

Szurdy elvtárs eljénzéssel fogadott beszéde után Molnár Imre elvtárs a külpolitikai helyzetről beszélt. Rámutatott arra, hogy Gyöngyösi külügyminiszter milyen kétkezes politikát folytat, amikor a prágai tárgyalásra olyan titkárral ment, aki gyűlöletes a cseh politikusok előtt. A párt kiküldötte Angliába Kéty Anna elvtársat, hogy ottani testvérpártunkkal folytatasson megbeszélést a béke érdekében. Mindent meg kell tennünk, hogy a bizalmatlanságot eloszlassuk, hogy a rövidesen elkezdendő békétárgyaláson befo-

gadjanak bennünket a demokratikus országok közé.

Szakasits Árpád megérkezik

Molnár Imre elvtárs beszéde vége felé érkezett meg Szakasits Árpád neje társaságában. Előtte kevéssel jött a színházterembe s helyet foglalt az első padsorban fenntartott helyen Mitz örnagy, az orosz katonai parancsnokság részéről. Szaka-

sits elvtárral egyidejűleg jöttek Vajda Imre polgármester és Dadi Imre nemzetgyűlési képviselő, aki a kommunista testvérpártot képviselte.

Molnár Imre elvtárs beszéde után Szakasits elvtárs emelkedett szólásra s a hallgatóság szeretetteljes és zajos ünneplésének elcsitulása után beszélni kezdett:

Szakasits elvtárs üdvözlí a kubikosok fővárosát, Szentest

Szeretettel köszöntöm kubikos ország fővárosát, Szentes dolgozó népét. Ebben a városban már gyakran jártam a sötét korszakban. Mindig szerettem itt időzni. Sokszor gyűlünk össze bújva egy-egy elvtárs lakásán, hogy beszéljünk egy szebb és tisztább demokratikus jövőről. Köszönet és hála azoknak az elvtársaknak, akik nem törődve börtönnel és internálással hűségeselek maradtak az Eszméhez és megmaradtak szocialistáknak. Engem is többször meghurcoltak, börtönbe vetettek, megkínzottak, de azért mégis megmaradtam pártom és meggyőződéseim mellett és segítetek egy új, demokratikus országot és új világot felépíteni. Mert mit ér egy olyan ember, akinek nincs meggyőződése? Mit ér az olyan ember, aki csak magával törődik? Az ilyen ember elvesz osztályával együtt, mert csak közösen lehet új világot építeni. Nem volt itt a multban becstellete az önnudatos munkásnak. Ugy bántak vele, mint az állattal és mégis azoknak lett igazuk, akik hittek egy új világ eljövételében. Ezeket nem tudta magával ragadni a barna sár. Nem volt itt a multban csak erőszak és téboly. Egy velejégig megromlott osztálynak, a magyar középosztálynak törpe cézárjai. Ez az elfajzott réteg Szegedről indult el. Ez vitte bele az országot a legértelmetlenebb hábo-

rúba. Mi keresni valónk volt ebben a harcban? Mit akartunk becsutelnül mi magyarok a Szovjet-Uniótól? Miért segítettünk ennek az ostoba áramlatnak. Amit ott munkások és parasztok felépítettek egy emberöltőn keresztül, miért kellett segíteni elpusztítani. A helyzet ellen sokan morgolódnak és panaszkodnak, hogy nem mennek a dolgok úgy, ahogyan gondolnák és szeretnék. Ismerkedjenek meg ezek az elkeseredni tudók a Szovjetunióban véghezvitt pusztítás adataival. Nem is szovjet, hanem amerikai adatokat közlök önökkel. Tízmillió orosz katonát pusztult el. A Balti tengertől Leningrádon keresztül Moszkván, Sztalingrádon át a Fekete tengerig húzódó vonalról nyugatra eső területen 25 millió csatlódnak porráégett az otthona, ezerhétszáz várost égettek fel, olyan városokat, amelyeket nemzedékek építettek fel hosszú és fáradtságos munkával, milliószámra hajtottak el embereket és állatokat. — Emberek százai pusztultak el a legszörnyűbb betegségben: az éhbetegségben. Elpusztult a szovjet mozdony és vagonállománynak több mint fele. Hatalmas erőművek váltak semmivé. Ezeket a borzalmas pusztításokat Hitler Németország fasiszta hordái végezték, amelyek uralmát az egész magyarság félelemben és dermedtségben tűrte.

Ha a német csorda győz...

Az apró bajok felett tekintsünk a népek szabadsága felé, amely mindennél értékesebb. Mert mi lett volna itt, ha a német csorda győzhetett volna? Az állatnál is alábbvalóvá váltunk volna és egész Európa népei rabslavákként szolgáltak

volna a német harmadik birodalmat. Lehanyatlott volna a kultúra is. A jövőbe kell néznünk. Megszűnt valami, egy régi világréteg és megszületik egy új, amely nem fog hasonlítani a régihez. A romok helyén új épületeket kell emelni. Élni és nem

haldokolni akarunk. Gazdasági életünket átszervezzük. Világosságot viszunk a falvakba. Az idő követelménye az, hogy gondolkodjunk új

dimenziókban. Nincs a földnek egyetlen területe sem, nincs egyetlen országa sem, amely függetlenül tudná magát a másiktól.

A jövő fejlődése felé fordulunk

Az elmúlt szörnyű háború folyamán már majdnem megszoktuk a fegyverek zaját, a légitámadások robánásait, de a háború szörnyű furriát a béke szolgálatába fogjuk állítani. A bombavető repülőgépeket személyszállításra fogjuk felhasználni és néhány év múlva közelebb lesz egymáshoz Moszkva és New-York, mint Kecskemét Szenteshez. Nem lesz jelentősége a határoknak, mert az egész világ valamennyi népe egyetlen családdá fog összeforrni.

Ne kicsinyes dolgokkal foglalkozzunk, hanem a jövő fejlődésére szegyezzük tekintetünket.

A technika csodálatos fejlődését, amelyet az emberiség eddig csak a pusztítás szolgálatába állított, a jövő békés fejlődésének fegyverévé kell tenni. A civilizáció fejlesztésére kell e vívmányokat fordítanunk, nehogy az ember olyan maradjon, mint volt, szellemileg csúszómászó kukacnak nem egyéb.

A jövőnél jobban érdekel a jelen

A jövőnél is jobban és közelebből érdekel bennünket a jelen. Meg kell azt mondani, hogy nagyok a nehézségek és félő, hogy beleraga-

dunk a sárba. Válságban van a magyar politikai élet.

A Szovjet-Unió hozta a szabadságot a magyar nép számára.

Igazi demokráciát akarunk

Joggal megkíváncsi, hogy élni tudjon vele. Joggal követelheti, hogy a körülötte élő népek olyan demokratikus életet éljenek és olyan demokratikus kormányzatot valósítsanak meg, hogy őket soha többé ne lehessen vele szemben felhasználni. A szocializmus napja keleten kel fel a Szovjetunióban. A feudalizmus legnagyobb méltóságát megszabadult orosz nép, a többi népekkel együtt építi jövőjét. Bár talán ma még nem teljes egészen szocializmus ez az életforma, de azzá lesz. A tőkés termelési rend világának beakonyodott. Bennünket közvetlenül ennek az országnak a sorsa érdekel. Azt szokták mondani, hogy országunk összekötő-híd legyen kelet és nyugat között, én azonban tovább megyek és azt mondom, hogy ennek a hídnek a legszilárdabb pillérje a Szovjet-Unióval való barátságunk. Mert

kérdem, akarunk még egy háborút? (A tömeg: nem) Akarunk háborút viselni a Szovjet-Unió ellen (Tömeg nem) Igazi demokráciát kell itt teremtenünk. Megteremtettük a világ legdemokratikusabb választójogát, szavazhatott mindenki, (közbekiáltások: A nyilasok is). A nép nem tudott élni szabadsággal, azok akikkel vállaltuk a koalíciót, visszaélték vele: és visszaélték a demokráciával. A Kisgazda Párt nem bizonyult olyan pártnak, mint amilyenre multja kötelezte volna. Beözönlött ebbe a pártba a régi úri-Magyarország. Többséget kaptak, de kérdés én: volt-e ebben az országban 2,700.000 kisgazda? Hova lettek a Bethleni-ek, a Darányosi-ak, a Gömbös-fiúk, a Szálasi-bérencék, hol voltak ezek? Megmondom: szavaztak a demokrácia ellen.

Roszsabb lett a helyzet

És mi lett a helyzet a választások után, egyre rosszabbodott minden. A pénz állandóan romlott. Nincs rendszer gazdasági életünkben. Visszavágytunk a közhatalokba a demokrácia ellenségei és ma ott állunk, hogy kétféle tétel azoknak száma, akik az üres államkincstárba élnek. Négy hónapig vártunk arra, hogy a Kisgazda Párt is, megérti a helyzetet. Meddig megy? Eddig és ne tovább! Teremtsem rendet a Kisgazda Párt a saját portáján. Vállalja a Nemzeti Függetlenségi Front prog-

ramjának megvalósítását alku nélkül!

Mi nem bethleni uralmat akarunk. Elég volt a múltból. Ez az ország a dolgozó nép házája kell, hogy legyen. A koalíció legyen koalíció. Csak szilárd kormányzat tud úrrá lenni a hegyeken.

Joggal fordul felénk bizalmatlansággal a Szovjet-Unió. Sem a jövőtől, sem a demokrácia felépítése tekintetében nem teljesítettük azt, amit megkövetelhetnek tőlünk. Mi koalíciót akarunk, de nem Szálasi-ékkal, hanem demokráciákkal.

Ne tanítson minket a csöcselék

Szilárd központi kormányzat kell. Nem helyesek a népitételek és mi nem vagyunk hajlandók értük vállalni a felelősséget. A kormány dolgát intézze a kormány. Pártunk évtizedek óta szembe fordult minden terrorral és nem vagyunk hajlandók tűrni semmiféle újabb terrort. Ne mondjon a csöcselék nekünk törvényt. Nem vagyunk hajlandók tűrni, hogy egyesek különféle jellegű alattomos emberek házáit rabolják. Ne akarjon bennünket megállítani forradalmi módszerekre a cigányorsó népe. Mi nem ismerünk faji és vallási különbségeket, mi csak egyet ismerünk: a békés megegyezés és a demokra-

tikus elbánás elvét. Az emberi méltóságérzetet ismerjük. A csöcselék ne minket akarjon tanítani!

Senki sem mondhatja, hogy nem vagyunk a két munkaspárti feltétlen együttműködésének híve, de annak, ami a napokban történt Békésen és Mindszenten, annak semmi köze sincs az együttműködéshez. Nem tűrjük azt, hogy bennünket a volt zsoldosok tanítsanak, olyanok, akik ma akár milyen színűn festik ingüket. Nekünk nem kellene a tolvajok és gyilkosok, mi rendes emberekkel akarunk országot építeni. Együtt kell haladnunk a másik munkaspárttal, mert különben elvesz az

ország. Megvannak azonban az együttműködésnek a becsületbeli feltételei. Mi békés demokráciát akarunk. Nem egymás ellen akarunk harcolni, hanem egymást akarjuk megvédeni.

Ellenállunk az újabb terrornak

Engem meghurcoltak, bebörtönöztek és megkínáltak, de nem engedtem a terrornak és ma itt vagyok, felelelem a szavam és ellenállok ennek az újabb terrornak is. Mert veszedelmes az az út, amelyen egyesek elindulnak. Én feltétlen lelkes, sőt mondhatnám vak híve vagyok az együttműködésnek, de azt kell mondanom, ami itt történik, annak semmi köze sincs az együttműködéshez, egyáltalán semmi.

Van nekünk elég erőnk, nincs itt

Rákosi Máttyás sem ad kézjegyet...

Tudom azt, hogy a másik párt vezére, Rákosi Máttyás (éljen), akivel igen jó baráti viszonyban vagyok, nem fogja kézjeggyel el látni ezeket a mocskos eseményeket. Mint ahogy a multban harcoltunk a szolgabírák és csendőrök ellen, úgy most sem vagyunk hajlandók megütni semmiféle kiskirályokat. Minden ilyen kísértettel szembe szállunk és azok, akik ellenünk szegődnek, meg fognak ismerkedni az öklünkkel. Csak így fogjuk felépíteni az országot a tisztesség a forradalmi szellem, és a munkára való készség útján. Maradunk, akik

A reakció ellen kell küzdeni, de nem tűrhetjük, hogy a reakció ellen szóló népitételekkel szociáldemokratákat szórjanak ki a hivatalokból. Ez támadás ellenünk.

szükség a csöcselékre. Becsületes prolik és parasztok dolga az új élet megteremtése, nem a társadalom salakjává. Tanuljanak meg ezek inkább emberhez méltóan élni és cselekedni. Álljanak be a termelő munkába, vegyék ki részüket a termelésből, ne csak rombolni tudjanak, hanem termelni is. Van központi kormányzatunk, vannak törvényeink és néphírségeink, itélkezzenek ezek. Tolvajokat és rablókat tovább nem lehet megütni.

voltunk, besületes harcosai a szocializmusnak, még ha egyesek a reakció vádját is sújtják rájuk.

(Belép Veszprémi százados beöltözött fejjel, Szakasits rámutat.)

Ez a demokrácia? Ilyen együttműködésre nincs szükségünk. Ha ebben az országban nem teremődik rend, akkor súlyos és végzetes elhatározásokra kell jutnunk, amelyeket később esetleg magunk is megbánunk. Ez nem demokrácia, amikor 24 éves szociáldemokrata párttagokat dobnak ki hivatalokból és vernek agyba-főbe.

Versenyezzen velünk a kommunista párt

Ennek ellenére azt mondom, hogy a két munkaspártnak a legszorosabban össze kell fognia. Nem szabad elvesztünk nyugalmunkat. Az ár, amely tavasszal elindul, szemetet hoz magával, nekünk nyűgátakat és gátakat kell építenünk, amely mederbe fogja szorítani a szennyes áradatot és am a szennyes áradat iszapba ülepedik, mely termékeny talaja lesz az új életnek.

Ha ez a törekvés fog minden téren megnyilatkozni, akkor rend lesz, akkor a két munkaspárt tömegei egységesek lesznek. Nem egymás ellen, hanem egymás mellett kell harcolni. Pesten ebben a kérdésben még ma tiszta helyzetet fogok teremteni. Ne hagyjuk magunkat elragadtatni és gondoljunk arra, hogy egy-két bevett fejtől nem adhatjuk oda a jövőt. Versenyezzon velünk a kommunista párt a munkában és a kötelességteljesítésben. Mi

nem akarunk egyetlen tagot sem elhódítani a másik párttól. Annyi még a szervezeten és öntudatlan tömeg, amely felvilágosításra vár. Ha tőlünk átmegy tíz tag, nem ügyletük, mert ezer újat kapunk helyettük. Mentünk meg a közömbösöket az életnek a butaságtól. Fordítsuk tekintetünket az asszonyok felé. Véget kell vetni annak a felfogásnak, hogy a férfi az ember, az asszony csak nő. Néha sokkal különb ember, mint a férfi. Hol volt Magyarországon olyan pénzügyminiszter valaha, mint a parasztasszony? Az anyák kezében van a jövőnk nemzedék sorsa. Mert bizony az apák keveset törődnek a gyermek lelkeivel. Tegyük politikai asszonyokká őket, állítsuk őket magunk mellé. Biztosan tudom, ha egyszer a nők elkezdnek politizálni, nem lesz többé háború a földön. Nem engedik az anyák.

A szabad kritika pártja vagyunk

Meg egy dolog van, amiről beszélni szeretnénk, ez a közös felelősség dolga. Senki magát ki ne vonja a felelősség alól. Nem engedhetjük meg, hogy a mai nehéz helyzetet egyesek arra használják fel, hogy meggazdagodjanak. Nem akarunk egy új arisztokráciát, a gazdagok arisztokráciáját, hanem azt akarjuk, hogy legyen egyenlőség, legyen kegyetünk. Irthadjart kell a feketézés ellen. Ahhoz azonban, hogy meghaljon, újja kell születnie a magyar pengőnek. A mi pártunk a szabad kritika, a szabad szellem pártja. Nálunk nincsen vezér, akinek parancsait vakon követnünk kell. Pártvezetőségünk van, ahol mindenki hozzájárulhat a határozatokhoz. Minden tagunk gondolkodva tudja köve ni az elbűnő tűzött cölöket.

Az elvtársak minden erejük megfeszítésével keressék a kommunista párttal való barátság útját, de úgy, hogy két önálló, teljesen szuverén, egyenrangú munkaspárt áll egymás mellett, melyek közül egyik sem kerülhet a másikon felül és egyik sem maradhat alól. Így tudjuk felépíteni a boldog, demokratikus Magyarországot megerősítésével a szocializmus világát.

Pintér Győző elvtárs rekesztette be az impozáns nagy gyűlést, amelynek résztvevői lelkes hangulatban, Szakasits elvtárs éltetve oszlottak szét.

Felelős kiadó: Nagy Mihály.

Nyomta a „Barátság” nyomda kft.

Felelős nyomdavezető: Csernus L. Imre.

Az összes Szociáldemokrata és Szakszervezeti tagok márc. 15-én reggel fél 9 órakor a pártnál Petőfi-u. 14. szám alatt gyülekezzenek. Mindenki ott legyen!